

DEVETOŠOLCI IN POUK NA DALJAVO

PSIHOLOGIJA

RAZISKOVALNA NALOGA

AVTORICA:

April Kotnik
9. razred

MENTORICA:

Mojca Drašler

SOMENTORICA:

Andreja Verbinc

Ljubljana, marec 2021

Osnovna šola Oskarja Kovačiča

POVZETEK

Raziskovalna naloga *Devetošolci in pouk na daljavo* je narejena na podlagi empirične raziskave. Cilj raziskovalne naloge je bil odkriti vidik, mnenje in probleme, s katerimi so se zaradi pouka na daljavo bili prisiljeni soočiti devetošolci Osnovne šole Oskarja Kovačiča. Anketo, ki sem jo za namen naloge sestavila, je izpolnilo 99 učencev od 100 učencev v naši generaciji (sebe pod noben podatek nisem prištela), kar pomeni 99 % ciljne publike. Pridobila sem zanimive podatke, ki sem jih predstavila in po svoje interpretirala v razpravi. Če opravimo hiter prelet pridobljenih podatkov, se vrstijo:

- Večina devetošolcev OŠ Oskarja Kovačiča je za šolsko delo med šolanjem na daljavo porabila manj časa kot med šolanjem v šoli.
- Večina devetošolcev se je v primeru kakršnekoli stiske med šolanjem na daljavo najpogosteje obračala na svoje sošolce, poleg tega pa so izpostavili, da so si tako pogosto med seboj pomagali že med normalnim potekom pouka.
- Motivacija za opravljanje šolskih dolžnosti je padla.
- Učenci čutijo napredek na področju organiziranosti poteka dela, sistema poučevanja in pripravljenosti v primerjavi z začetki šolanja na daljavo lansko šolsko leto.
- Pozitivni vidiki na šolanje na daljavo temeljijo na možnosti samoorganiziranja poteka dela.
- Negativni vidiki temeljijo na pomanjkanju socializacije in stiku z učenci in učitelji.
- Učenci se zaradi pritiskov s strani ocenjevanj bolje počutijo doma.

KLJUČNE BESEDE:

devetošolci, pouk na daljavo, vidik

KAZALO

POVZETEK	2
KAZALO	3
SEZNAM PRILOG	4
1 UVOD	5
1.1 NAMEN RAZISKAVE	5
2 TEORETIČNI DEL	6
2.1 ANKETE OSNOVNIH ŠOL (1., 2., 3., 4., 5., 6., 7.).....	6
2.2 ANKETI ZASSS (8., 9.).....	6
2.3 RAZISKAVA ZAVODA RS ZA ŠOLSTVO (10., 11.).....	7
2.4 HIPOTEZE.....	8
3 EMPIRIČNI DEL	9
4 REZULTATI	10
4.1 SPLOŠNI PODATKI	10
4.2 ČAS, PORABLJEN ZA POUK	11
4.3 MEDSEBOJNA POMOČ	13
4.4 MOTIVIRANOST.....	14
4.5 NAPREDEK.....	15
4.6 POZITIVNE IN NEGATIVNE PLATI POUKA NA DALJAVO.....	15
4.7 VRNITEV V ŠOLE	16
5 RAZPRAVA	18
5.1 SPLOŠNI PODATKI (12.)	18
5.2 ČAS, PORABLJEN ZA POUK	18
5.3 MEDSEBOJNA POMOČ	20
5.4 MOTIVIRANOST.....	20
5.5 NAPREDEK.....	20
5.6 POZITIVNE IN NEGATIVNE PLATI POUKA NA DALJAVO.....	21
5.7 VRNITEV V ŠOLE	22
6 ZAKLJUČEK	23
6.1 PRELET PRIDOBLENIH PODATKOV	23
6.2 OSREDOTOČANJE NA PRIKRAJŠANO	23
6.3 ZMANJŠANJE POTREBNEGA MINIMALNEGA ŠTEVILA OCEN (13.).....	24
6.4 ZAKLJUČEK.....	24
VIRI	25

SEZNAM PRILOG

Povezava do ankete:

<https://forms.gle/KW5z3Nt3ABBNEYf77>

1 UVOD

Mislim, da bo najlažje razumeti mojo željo in voljo po raziskavi ter predvsem izbiro teme moje raziskovalne naloge, če se najprej predstavim.

Sem učenka, ki sem se s šolo na daljavo srečala neposredno, tako si najverjetneje lahko zamislite, da je imela sprememba, kakršna ja bila nenadno zaprtje šol, na moj način življenja, razmišljanje in s tem tudi podrobnejše zanimanje o trenutni situaciji, velik vpliv.

1.1 NAMEN RAZISKAVE

Zavedamo se sicer prisotnosti posledic vplivov, ki jim je bil izpostavljen prav vsak izmed nas, a nekateri se jih morda zavedamo manj kot drugi oziroma posledic zaradi nepričakovane situacije, ki smo se ji po skoraj enem letu že nekoliko privadili, še nismo opazili.

Šola za nas ni predstavljala le izobraževalne ustanove, to je bil za nas tudi kraj druženja, učenja socialnih veščin, spoznavanja sebe in drugih, naših prijateljev, sošolcev, učiteljev, pridobivali smo neprecenljive dobre in slabe izkušnje, hkrati pa smo se počutili kot del razredne in šolske skupnosti.

Vendar se zavedamo, da je zdravje le na prvem mestu, tako smo se hote ali nehote morali privaditi na precej drugačen potek pouka.

Zanima me torej vidik in odziv devetošolcev na situacijo, pred katero smo bili postavljeni. V prvi vrsti je zanimanje o tem izhajalo iz osebnih izkušenj in vtisov, katere sem želela primerjati z vtisi mojih sovrstnikov, s katerimi sem v neposrednem stiku. Vtise sem želela zbrati iz področij izgube ali pridobitve motivacije, časa, porabljenega za šolo na daljavo v primerjavi z običajnim v šoli, medsebojnega povezovanja in pomoči med vrstniki, vtisa o napredovanju sistema poučevanja na daljavo v primerjavi s prvim šolanjem na daljavo lansko šolsko leto, temeljev pozitivnih in negativnih plati šolanja na daljavo in stresa, ki nam ga povzroča pritisk ocenjevanj ob vrnitvi nazaj v šolo.

Da sem pridobila čim bolj relevantne in vsesplošne informacije o navedenem, sem anketirance prosila za podatke o njihovem spolu in lanskoletnem zaključnem uspehu. Tako sem lažje primerjala in si razlagala odgovore različnih anketirancev ter preverila zaobjet razpon med anketiranimi devetošolci.

Namen moje raziskave je torej bil preveriti in raziskati, kako so devetošolci občutili pouk na daljavo.

2 TEORETIČNI DEL

Na začetku raziskovanja sem se odločila, da preverim raziskave in vsebine, ki so na to tematiko že bile narejene. Na spletu sem brskala za različnimi podatki anket o šolanju na daljavo. Našla sem jih kar precej, kar je razumljivo glede na aktualnost te teme.

2.1 ANKETE OSNOVNIH ŠOL (1., 2., 3., 4., 5., 6., 7.)

Večina podatkov anket, dosegljivih na spletu, izhaja iz različnih osnovnih šol po Sloveniji, ki so vprašalnike naredile za lažji pregled počutja in morebitnih težav njihovih učencev, posledično pa tudi potrebnih prilagajanj s strani šole, učiteljev, kolikor je to pač bilo v njihovi moči. V takšnih anketah, izvedenih konec prejšnjega šolskega leta, sem zasledila vprašanja, vezana na njihov vidik glede situacije, splošen vtis o delu od doma, čas, ki jim ga pouk na daljavo vzame, najljubše oblike dodeljenih nalog, razumevanje zadolžitvev, oceno količine naloženega dela, pomoč, ki jo dobijo s strani domačih.

Skratka, vprašanja in smer zanimanja, na katere ciljajo pregledani vprašalniki različnih osnovnih šol, so v primerjavi z mojimi zelo podobna. Glavna razlika je, da so bile pregledane ankete narejene in predstavljene s strani učiteljev, ravnateljev, socialnih delavcev na določeni šoli, anketo, katero so izpolnili devetošolci na osnovni šoli Oskarja Kovačiča, pa sem sestavila ena izmed njih, devetošolka, zato predvidevam, da se morda lahko pokaže razlika med pridobljenimi podatki anket. Ankete, sestavljene s strani odraslih oz. strokovnih delavcev, se morda osredotočajo na druge vidike in odgovore ali pa si nekatere izsledke razlagajo drugače kot jaz, saj lahko izhajam neposredno iz stališča učenca in se zato morda osredotočam drugam. Na začetku raziskovanja sem lahko le ugibala in predvidevala, kakšni izsledki oz. odgovori naj bi se pokazali, toda moj cilj je bil, da to preverim in na koncu raziskovalne naloge tudi ugotovim, v kolikšni meri moja predvidevanja držijo.

2.2 ANKETI ZASSS (8., 9.)

Nadaljnji viri, iz katerih sem izhajala, prihajajo iz Zveze aktivov svetov staršev Slovenije in njihove raziskave ter posledično primerjave po prvem in nato petih tednih šolanja na daljavo. Anketo so reševali starši osnovnošolcev. Navezano na omenjeno raziskavo so lanskoletni devetošolci edini razred med osnovnošolskimi, pri katerem je večina staršev odgovorila, da v

prvem tednu šolanja na daljavo niso nikoli potrebovali pomoči pri opravljanju šolskih obveznosti. V petem tednu pa so bili devetošolci razred z najmanjšim odstotkom odgovorov, da je pomoč potrebna ves čas. Ti podatki prikazujejo predvideno in so le potrditev, da šolo opravljamo zelo samostojno, saj so bili ti podatki odvzeti na samem začetku šolanja na daljavo, zdaj pa smo se, kolikor lahko predvidevamo, še bolj vpeljali v sistem in potrebujemo še manj pomoči.

2.3 RAZISKAVA ZAVODA RS ZA ŠOLSTVO (10., 11.)

Zadnja raziskava, na katero sem bila pozorna, pa je bila raziskava Izobraževanje na daljavo v času epidemije Covid-19 v Sloveniji s strani Zavoda RS za šolstvo, izvedena v mesecu maju in juniju 2020. Anketirali so učitelje, učence, dijake in ravnatelje, jaz pa sem se osredotočila na odgovore učencev. Nekakšen povzetek celotnih podanih podatkov s strani učencev in dijakov je bil, da se jim je šolanje na daljavo kot sprememba poteka pouka zdela zahtevnejša kot v šoli, hkrati pa jim je dopuščala nekaj več svobode v smislu razporeditve naloženega dela in nalog čez dan. Pouk se jim je zdel tudi zanimivejši zaradi novih, drugačnih metod in načinov poučevanja. Negativni vidiki učencev so temeljili predvsem na pomanjkanju socialnega stika z učenci in učitelji in razlage učiteljev, predvsem pri predmetih, kjer je razumeti snov brez razlage veliko težje. Okoli dvajset odstotkov anketiranih učencev in dijakov si je moralo potrebno opremo za šolanje na daljavo, kot na primer računalnik, deliti z družinskimi člani. Zanimiv podatek je tudi ta, da so na vprašanje o pomoči s strani staršev ali sorodnikov z da bolj pogosto odgovorili fantje kot dekleta, prav tako tudi na vprašanje o obremenitvi, ki jim ga predstavlja šola, medtem ko so dekleta glede težav s poukom na daljavo, kot so nerazumevanje snovi, pomanjkanje povratnih informacij, nejasno podajanje navodil in pomanjkanje pomoči ob nerazumljenih nalogah, odgovarjala z večjim deležem pritrdilnih odgovorov kot fantje. Pregledala sem veliko anket in raziskav na to temo in sestavljene, prikazane in rešene so bile iz strani številnih različnih vidikov, nisem pa zasledila primerov, kot je moja raziskovalna naloga.

2.4 HIPOTEZE

Pri hipotezah sem izhajala iz svojih izkušenj in izkušenj mojih sošolcev, prijateljev, hkrati pa tudi iz zgoraj navedenih anket. Preverila sem stališča manjšega deleža učencev, učencev z enakimi obveznostmi v šoli, enako količino predelane snovi, učencev, ki jih poučujejo isti učitelji ali pa učitelji, ki med seboj komunicirajo. Moja anketa je bila narejena tudi po že skoraj enem letu šolanja na daljavo in tako sem lahko rezultate primerjala z zgornjimi podatki, pridobljenimi med lanskim šolskim letom. Vse to je zelo pripomoglo k relevantnim podatkom iz ankete.

Hipoteze:

1. Čas, potreben za opravljanje naloženega dela za šolo na daljavo na dan, v primerjavi s povprečnim številom šolskih ur, je večji kot v šoli med normalnimi razmerami. *V mojem primeru to drži.*
2. Medsebojna pomoč glede opravljanja naloženega šolskega dela med vrstniki se je povečala. *Vsi smo se znašli v enaki oz. podobni situaciji in tako predvidevam, da smo drug v drugem prepoznali osebo, ki nas razume in nam lahko pomaga.*
3. Motivacija za opravljanje šolskih dolžnosti na daljavo je padla. *V medijih sem velikokrat zasledila poročanje o tem, velja pa tudi zame.*
4. Učenci čutijo napredek na področju organiziranosti sistema poučevanja, pristopa in pripravljenosti v primerjavi z začetki šolanja na daljavo prejšnje šolsko leto. *Med drugim zaprtjem smo 'preklopili' na čisto drugačen sistem pouka na daljavo kot med prvim zaprtjem in meni se je zdel drugi način veliko bolj organiziran.*
5. Pozitivni vidiki temeljijo na možnosti samoorganiziranja svojega časa, namenjenega šolskemu delu in prostemu času. *V mojem primeru je bila to stvar, zaradi katere bi pouk na daljavo nadaljevala.*
6. Negativni vidiki temeljijo na pomanjkanju socializacije in stikov s sošolci in učitelji. *To sem začela opazovati tako pri sebi kot ljudeh okoli mene (bratu, sestri, prijateljih).*
7. Učenci se zaradi manj pritiskov s strani ocenjevanj bolje počutijo doma. *S sošolci smo se večkrat pogovarjali o strahu, ki smo ga občutili ob misli na naval ocenjevanj, ki bi sledil v primeru vrnitve v šolo.*

3 EMPIRIČNI DEL

Za pridobivanje podatkov moje raziskave sem uporabila metodo ankete. Povezava do ankete: <https://forms.gle/KW5z3Nt3ABBNEYf77>

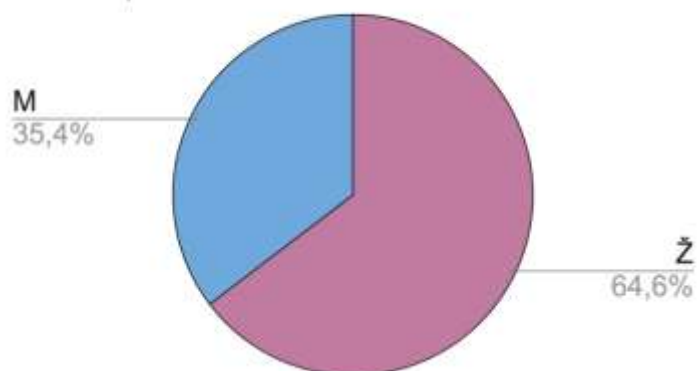
V raziskavi je sodelovalo 99 učencev (64 učenk in 35 učencev) od 100 vpisanih devetošolcev na naši šoli (sebe pod noben naveden podatek nisem vštela). Udeleženci raziskave – devetošolci osnovne šole Oskarja Kovačiča – so reševali spletni anketni vprašalnik. Pri vseh oddelkih sem raziskavo izvedla med uro fizike, 19. 2. 2021. Učiteljica je z njimi delila povezavo do mojega spletnega vprašalnika, ki ga je vsak nato na svojem mobilnem telefonu rešil. Vprašanja sem razporedila v tri sklope; prvi sklop je vseboval vprašanja v zvezi s poukom v šoli (za lažjo primerjavo), drugi sklop je vseboval vprašanja, navezana na potek pouka na daljavo, tretji sklop pa se je nanašal na učenčeve osebne izkušnje in mnenje glede poteka pouka na daljavo ter izzivov, s katerimi se morajo zaradi pouka na daljavo znati spopasti. Vprašanja so bila izbirnega in odprtega tipa.

4 REZULTATI

4.1 SPLOŠNI PODATKI

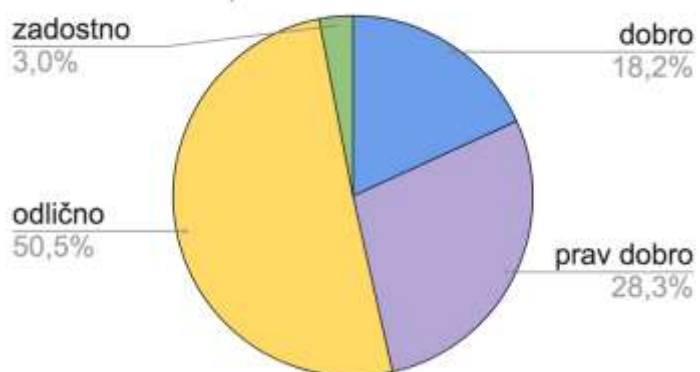
Označi spol.

Označi spol

Kakšen šolski uspeh si imel lansko šolsko leto?

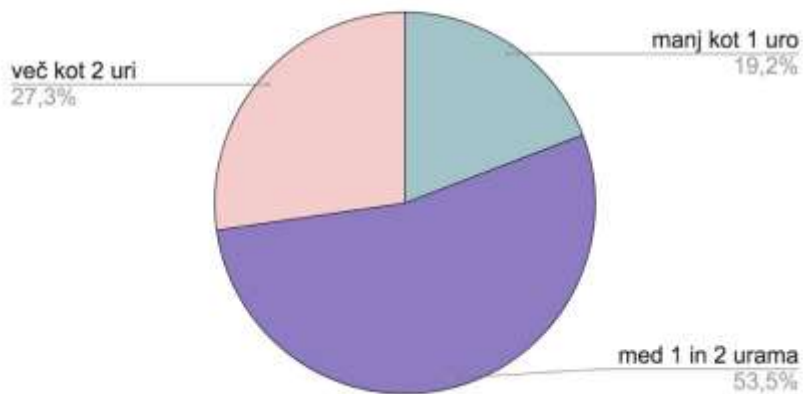
Kakšen šolski uspeh si imel lansko šolsko leto?

4.2 ČAS, PORABLJEN ZA POUK

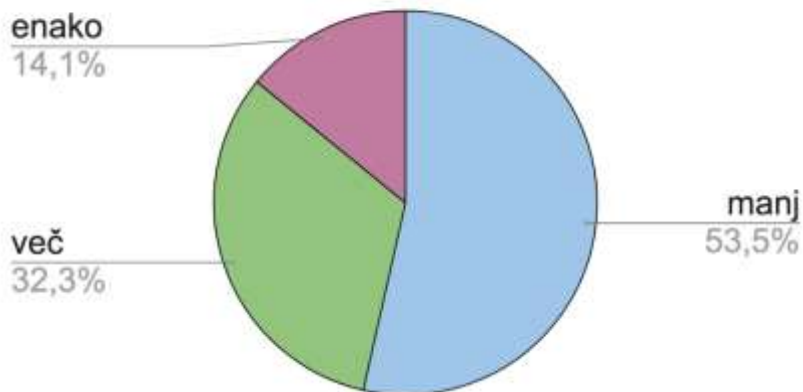
Koliko časa na dan si pred šolo na daljavo v popoldanskem času povprečno porabil za šolske obveznosti (domače naloge, učenje ...)? (navedene so navadne ure)

Koliko časa na dan si pred šolo na daljavo, v popoldanskem času povprečno porabil za šolske obveznosti (domače naloge, učenje,...)? (navedene so navadne ure)

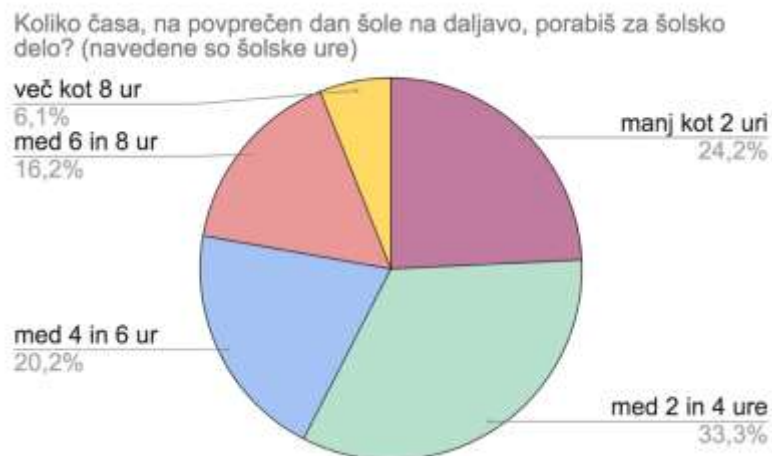

Kaj meniš, koliko časa porabiš za šolo na daljavo v primerjavi s šolo v šoli?

Kaj meniš, koliko časa porabiš za šolo na daljavo, v primerjavi z šolo v šoli?

Koliko časa na povprečen dan šole na daljavo porabiš za šolsko delo? (navedene so šolske ure)

Koliko časa na povprečen dan šole na daljavo porabiš za pouk preko videokonferenc? (navedene so šolske ure)

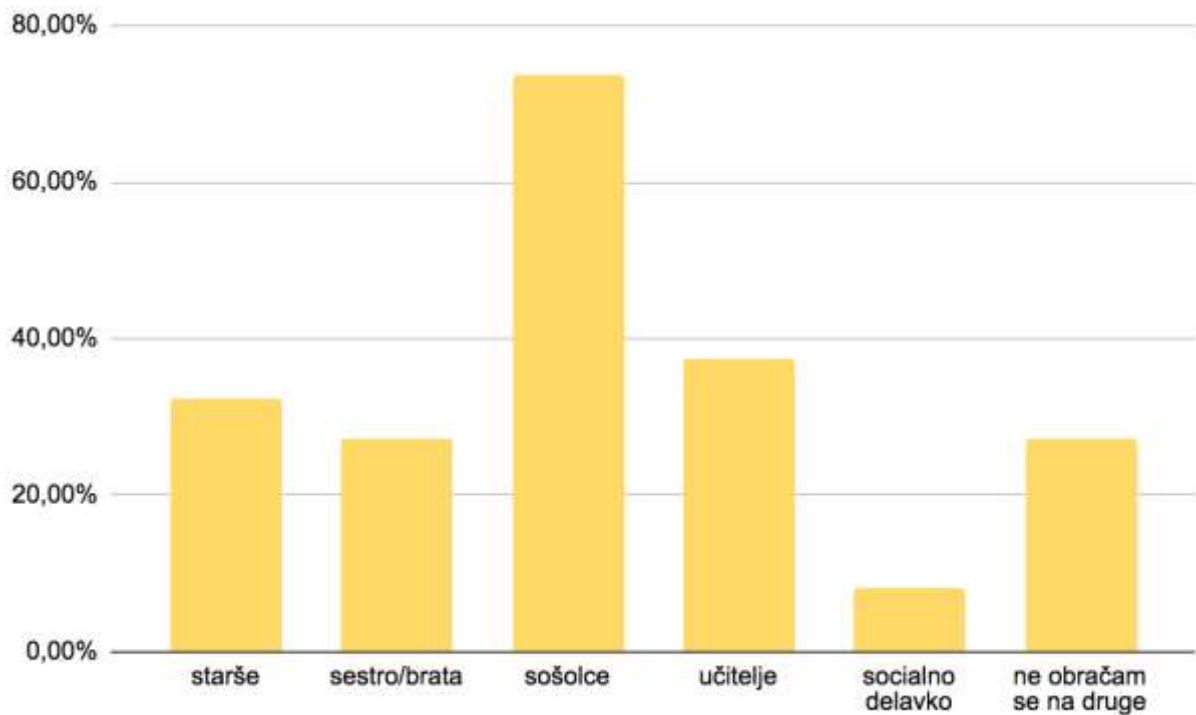

Koliko časa na povprečen dan šole na daljavo porabiš za šolsko delo izven videokonferenc?
(navedene so šolske ure)

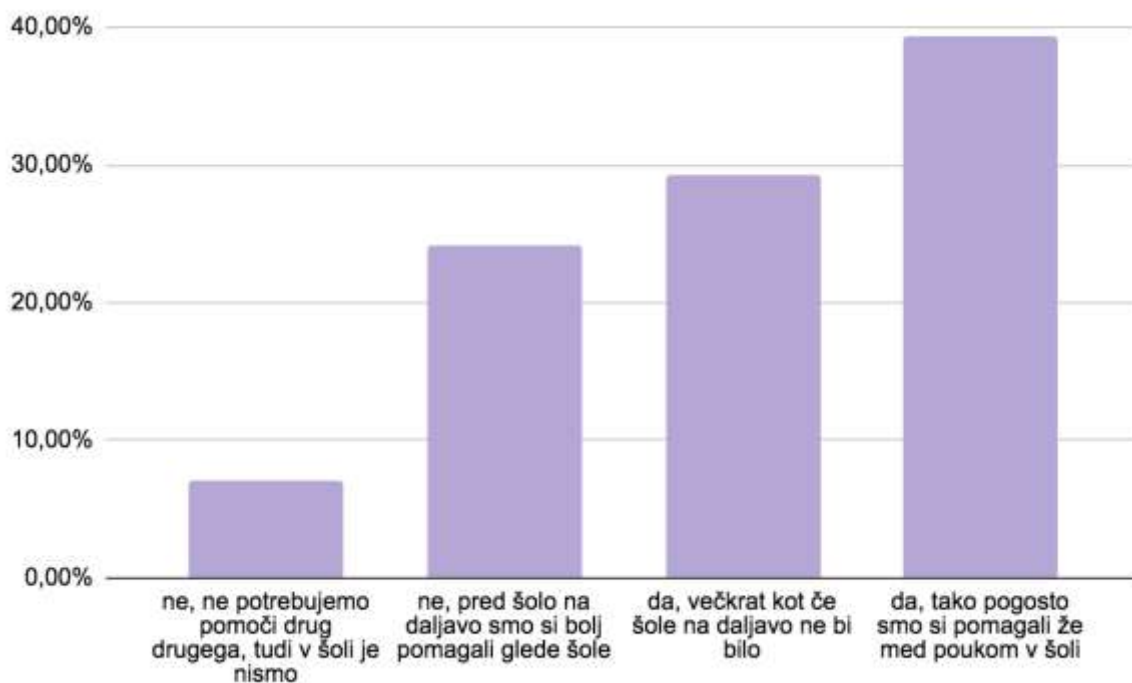

4.3 MEDSEBOJNA POMOČ

Če česa v zvezi z naloženo snovjo ne razumeš, na koga se obrneš?

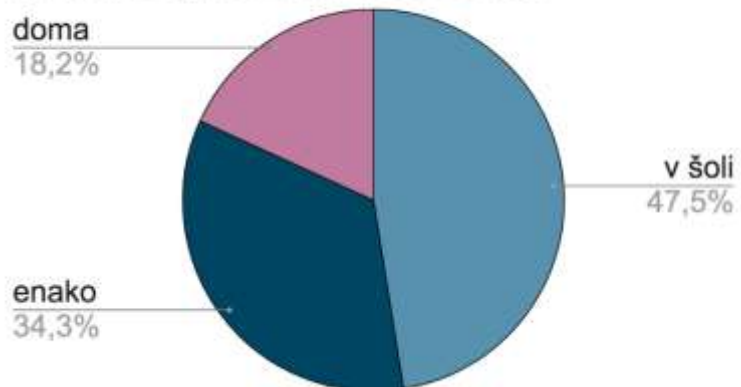
Se pogosto obrneš na sošolce, če ne razumeš navodil ali snovi?

4.4 MOTIVIRANOST

Kdaj si bil bolj motiviran za šolsko delo?

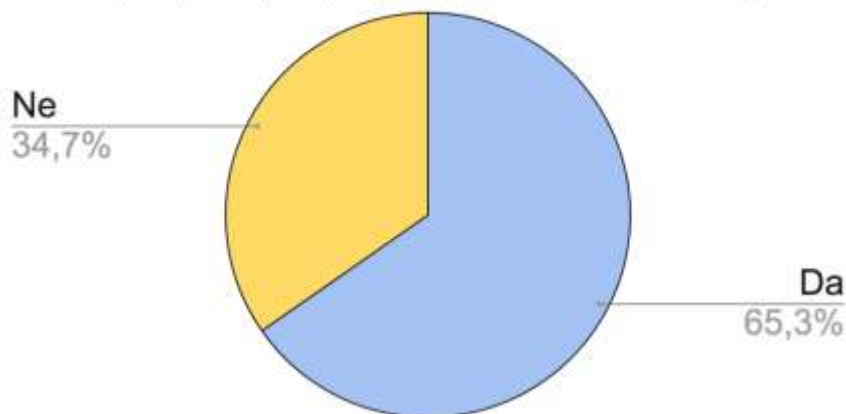
Kdaj si bil bolj motiviran za šolsko delo?

4.5 NAPREDEK

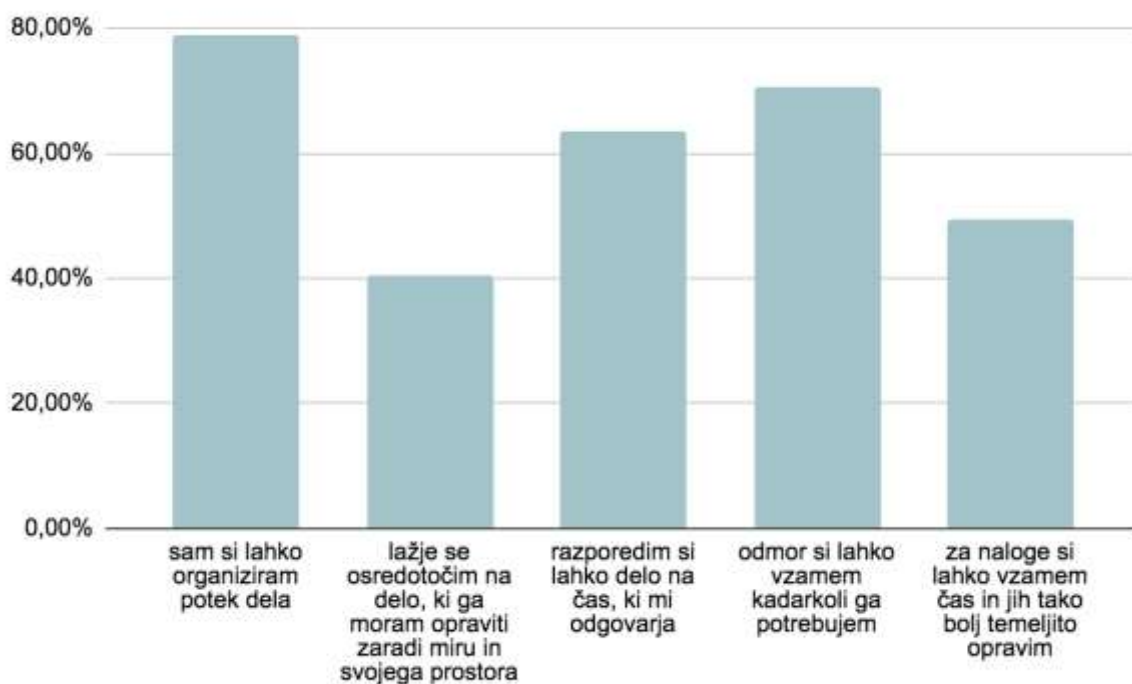
Se ti zdi, da sta se zdaj, ko smo bili v šoli na daljavo že drugič, pristop in pripravljenost do dela izboljšala?

Se ti zdi, da se je zdaj, ko smo bili v šoli na daljavo že drugič, pristop in pripravljenost do dela izboljšala?

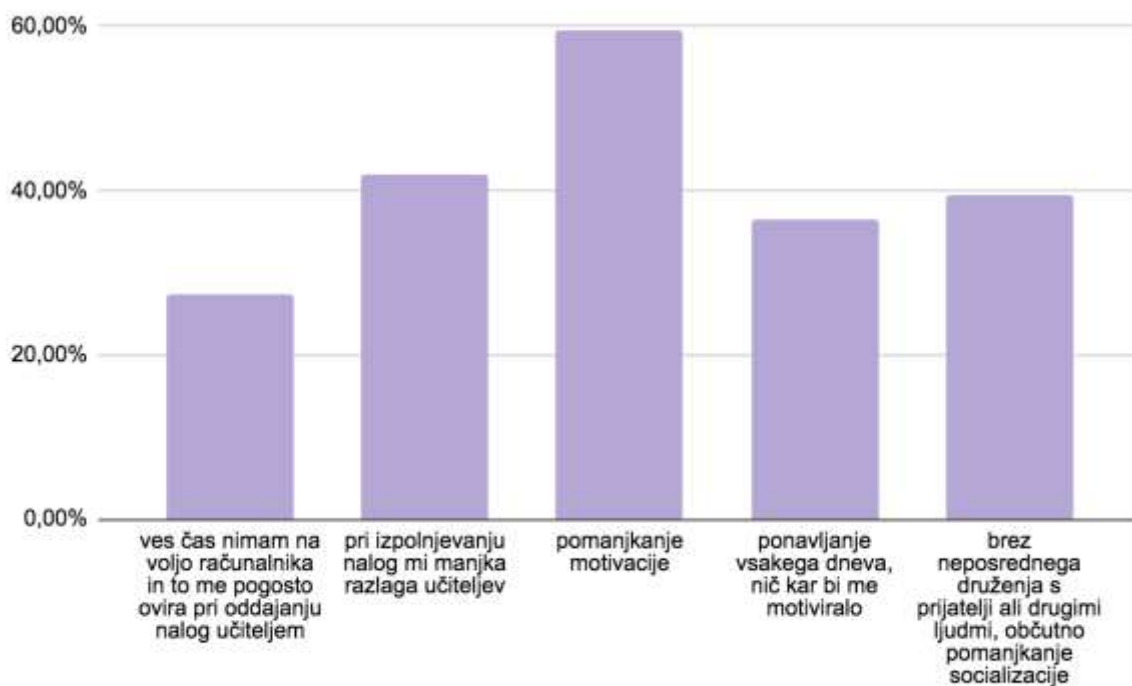

4.6 POZITIVNE IN NEGATIVNE PLATI POUKA NA DALJAVO

Pred teboj je zapisanih nekaj potencialnih dobrih plati pouka na daljavo, odkljukaj, kar velja zate.

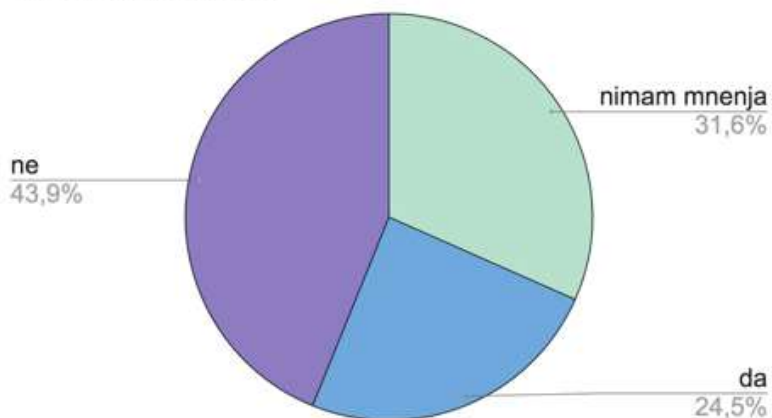
Pred teboj je zapisanih nekaj potencialnih slabih plati pouka na daljavo, odkljukaj, kar velja zate.

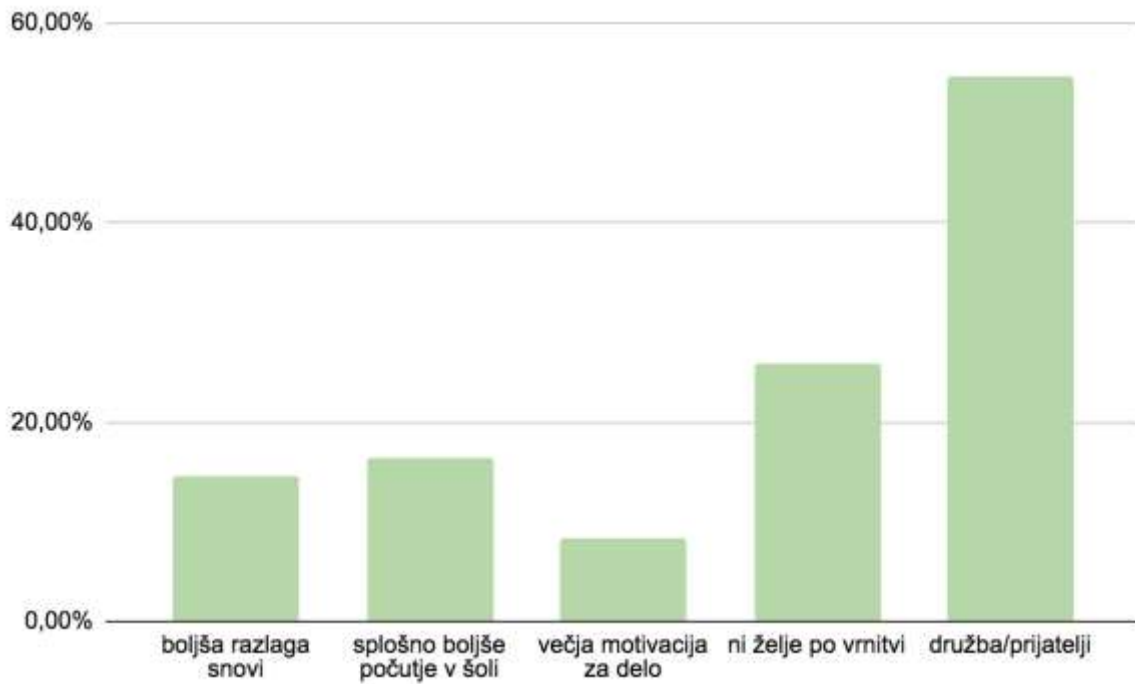
4.7 VRNITEV V ŠOLE

Ti je vrnitev v šole všeč?

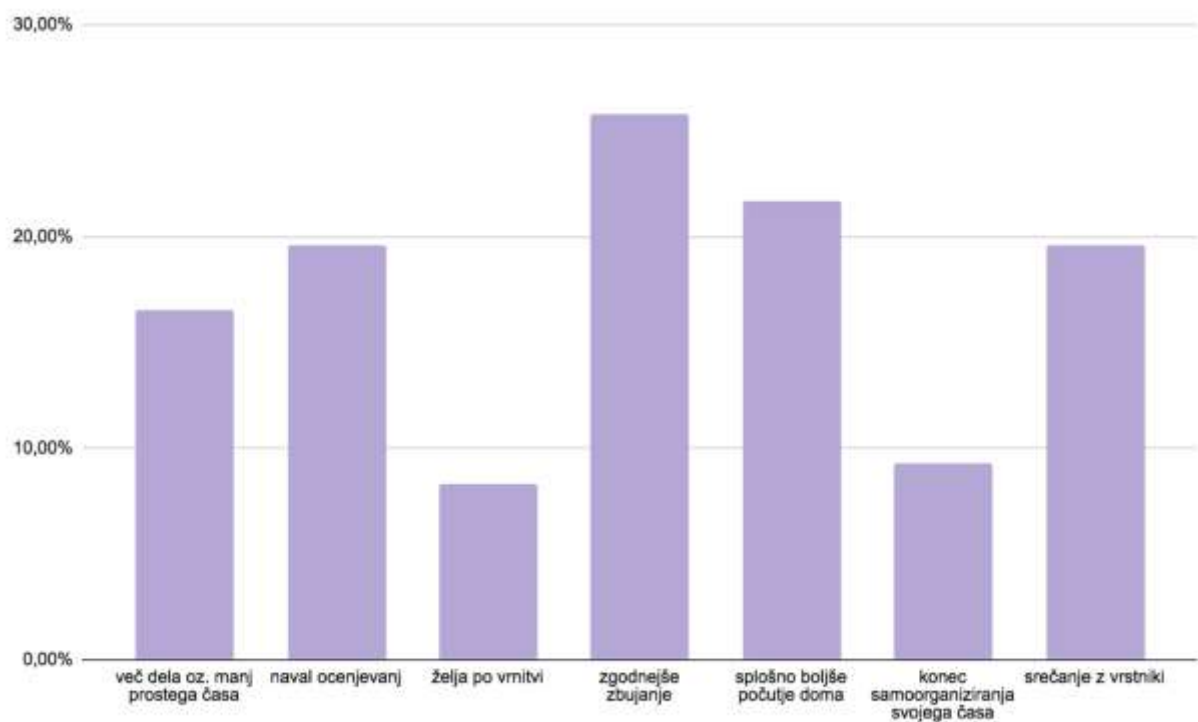
Ti je vrnitev v šole všeč?

Napiši nekaj razlogov, zakaj si želiš vrnitve v šolo.

Napiši nekaj razlogov, zakaj si ne želiš vrnitve v šolo.

5 RAZPRAVA

5.1 SPLOŠNI PODATKI (12.)

Prvi dve vprašanji nista sodili v katerega od sklopov, bili sta splošni vprašanji demografskega tipa, s katerima sem preverila primeren razpon med fanti in dekleti ter med učenci z boljšim in slabšim šolskim uspehom lansko šolsko leto. Vprašanji sem zastavila predvsem za primer manjšega odziva devetošolcev. Ker pa je bil odziv učencev odličen, sem odgovore na prvi dve vprašanji izkoristila drugače. Lahko sem namreč preverila zanesljivost odgovorov. To sem naredila na podlagi podatkov o deležu deklet in fantov in deležu odličnih, prav dobrih, dobrih in zadostnih učencev v lanskem šolskem letu, iz vseh oddelkov letošnjih devetih razredov na OŠ Oskarja Kovačiča. Pridobila sem jih iz statističnih podatkov OŠ Oskarja Kovačiča.

Podatki so sledeči:

Pri vprašanju o spolu je 14 fantov odgovorilo neskladno s statističnimi podatki o letošnjih devetih razredih (ti poročajo o 49 fantih, odgovori iz moje ankete pa prikazujejo 35 fantov). Lahko, da so se učenci zmotili ali pa na vprašanje niso resno odgovorili. Ne vem na kakšen način so se lotili reševanja preostalih vprašanj, vseeno pa menim, da jih lahko beremo kot zanesljive.

Pri vprašanju o šolskem uspehu v lanskem šolskem letu pa je 20 učencev odgovorilo, da so dosegli odličen uspeh, čeprav ga niso. Odstopanje od resničnih podatkov si v tem primeru razlagam kot priložnost za prikaz v lepši luči. To se mi sicer ne zdi utemeljen razlog, sploh glede na anonimnost, katero sem jim med reševanjem mojega vprašalnika zagotovila. Tako sklepam, da je za anketirance to vprašanje spadalo pod bolj delikatno področje in je pri splošnem vtisu odgovorov relevantnost lahko nekoliko višja. Skozi proces preverjanja splošnih podatkov pa sem tudi ugotovila, da je bil s šolskim letom 2008/2009, splošni učni uspeh v osnovnih šolah ukinjen, kar je lahko zmedlo anketirance in lahko leži krivda za nek delež neustreznih odgovorov tudi v tem.

5.2 ČAS, PORABLJEN ZA POUK

V prvem sklopu, imenovanem 'Pouk v šoli', je vprašanje o porabljenem času med poukom v šoli v popoldanskem času. Vprašanje sem postavila za lažjo primerjavo med porabljenim časom med poukom na daljavo in poukom v šoli, saj smo pri pouku na daljavo tako učenje,

domače naloge in naloženo delo za določeno uro nekega predmeta vse združili v eno in tega ne ločujemo, tako kot smo pri pouku v šoli, ko smo imeli posebej opredeljen čas za pouk, domače naloge in učenje. Kot je navedeno med rezultati, je večina (53,5 %) anketiranih učencev odgovorila, da je za popoldansko delo porabila od ene do dveh ur. Pri tem vprašanju sem uporabila meritev časa v navadnih urah, pri naslednjih vprašanjih pa sem uporabila šolske ure. To sem naredila z namenom, saj sem predvidela drugačno dožemanje časa domačih nalog, učenja in vsega ostalega dela izven pouka med poukom na daljavo in poukom v šoli. Pri pouku v šoli smo takšne vrste delo šteli pod naše popoldansko posvečanje šoli, kadar ur nismo več šteli s šolskimi, pač pa navadnimi. Pri pouku na daljavo smo takšne vrste delo prištevali kar k popoldanskemu opravljanju šolskih obveznosti, zato sem vprašanja, navezana na pouk na daljavo, zastavljala s šolskimi urami.

V drugem sklopu, imenovanem 'Šola na daljavo', je na vprašanje o primerjavi splošne količine dela med poukom na daljavo in poukom v šoli večina (53,5 %) odgovorila, da med poukom na daljavo za šolo delajo manj časa.

Nato sem morala seveda preveriti, ali imajo prav. Najprej sem preverila, koliko časa povprečno porabijo za celotno šolsko delo in večina je odgovorila, da od dve do štiri šolske ure. Naslednje vprašanje se je nanašalo na čas, ki ga preživijo na šolskih videokonferencah, in dobra polovica je odgovorila, da od tri do štiri šolske ure na dan preživijo na videokonferencah. Tretje in zadnje vprašanje, ki se je nanašalo na primerjavo porabljenega časa med poukom na daljavo in v šoli, pa je bilo, koliko časa na dan porabijo za šolsko delo izven videokonferenc. Večina je odgovorila, da manj kot eno uro, kar si lahko interpretiramo, da v povprečju pomeni ena šolska ura popoldanskega posvečanja šoli.

Če torej povzamem, za primerjavo povprečnega dneva vzemimo dan s petimi šolskimi urami: med poukom v šoli bi porabili pet šolskih ur za pouk in povprečno dve šolski uri za delo izven pouka. Na povprečen dan pouka v šoli bi torej porabili sedem šolskih ur za vse šolsko delo. Med poukom na daljavo na povprečen dan porabijo na primer štiri šolske ure za videokonference, nato pa za šolsko delo delajo še eno šolsko uro. Tako na povprečen dan povprečen učenec porabi pet šolskih ur za vse šolsko delo. Učenci devetih razredov na osnovni šoli Oskarja Kovačiča torej povprečno za pouk na daljavo porabijo manj časa kot za pouk v šoli. Hipoteza številka ena je bila **zavrnjena**. (Čas, potreben za opravljanje naloženega dela za šolo na daljavo na dan, v primerjavi s povprečnim številom šolskih ur, je večji kot v šoli med normalnimi razmerami.)

5.3 MEDSEBOJNA POMOČ

Prvi dve vprašanji v tretjem sklopu sta namenjeni potrditvi ali nasprotovanju hipotezi številka dve.

Pri vprašanju, na koga se glede šolskega dela najpogosteje obračajo, je skoraj 70 odstotkov anketiranih učencev odgovorilo, da na sošolce. Pri vprašanju, ali se za šolsko delo pogosto obračajo na sošolce, pa je večina odgovorila z da in da so si tako pogosto pomagali že pred poukom na daljavo. To pomeni, da se medsebojna pomoč pri opravljanju šolskega dela ni povečala, temveč pri večini ostala na enaki ravni kot že med poukom v šoli. Tudi hipoteza številka dve je bila torej **zavrnjena**. (Medsebojna pomoč glede opravljanja naloženega šolskega dela med vrstniki se je povečala.)

5.4 MOTIVIRANOST

Na vprašanje o primerjavi motivacije za delo med poukom v šoli in poukom na daljavo je večina (47,5 %) odgovorila, da ima več motivacije v šoli, medtem ko je 18,2 % anketirancev odgovorilo, da ima več motivacije med šolanjem na daljavo. V drugem grafu, kjer sem naštel nekaj potencialno slabih plati šolanja na daljavo, pa je kar 59,6 % anketirancev kot glavno slabo plat šolanja na daljavo navedlo pomanjkanje motivacije. Hipoteza številka tri je torej **potrjena**. (Motivacija za opravljanje šolskih dolžnosti na daljavo je padla.)

5.5 NAPREDEK

Na vprašanje o napredovanju pristopa in pripravljenosti na delo v primerjavi z lanskoletnim potekom pouka na daljavo je večina (65,3 %) odgovorila z da. Hipoteza številka štiri je torej **potrjena**. (Učenci čutijo napredek na področju organiziranosti sistema poučevanja, pristopa in pripravljenosti v primerjavi z začetki šolanja na daljavo prejšnje šolsko leto.)

5.6 POZITIVNE IN NEGATIVNE PLATI POUKA NA DALJAVO

Naslednje vprašanje se je navezovalo na pozitivne strani šolanja na daljavo. Samoorganiziranje poteka dela je odključalo največje število anketiranih učencev (78,8 %), temu sledijo odmori, ki si jih lahko vzamejo, kadarkoli jih potrebujejo, najmanjkrat je bila odključana lažja skoncentriranost zaradi svojega prostora in miru. Hipoteza številka pet je torej **potrjena**. (Pozitivni vidiki temeljijo na možnosti samoorganiziranja svojega časa, namenjenega šolskemu delu in prostemu času.)

Naslednje vprašanje se navezuje na negativne strani šolanja na daljavo. Največji del (skoraj 60 %) je bil namenjen splošnemu pomanjkanju motivacije, sledilo pa mu je pomanjkanje razlage učiteljev (dobrih 40 %), najmanjkrat (približno 27 %) pa je bila odključana težava z nedostopnostjo do računalnika ali ostale opreme, potrebne za opravljanje naloženega šolskega dela. Kljub najmanjšemu odstotku označbe te negativne plati šolanja na daljavo pa rezultati hkrati kažejo na veliko razliko v možnostih opravljanja šolskega dela in s tem enakovredno dostopanje do izobraževanja. V šoli se takšne razlike na primer niso kazale, zdaj pa je več kot četrtina anketiranih devetošolcev prikrajšana na tem področju. Pomanjkanje socializacije, kar sem predvidela kot glavni problem, je sledil šele na tretjem mestu (skoraj 40 %). Na drugi strani pa so pri vprašanju, kjer je bilo potrebno prosto navesti razloge za željo po vrnitvi v šolo, največkrat omenili sošolce in druženje. Zato sklepam, da k splošnemu pomanjkanju motivacije v največji meri pripomore pomanjkanje druženja in socializacije. Kar je razumljivo, saj v štirih mesecih brez stikov s svojimi vrstniki, ljudmi, s katerimi si deliš naporen položaj, izgubiš ne samo motivacijo, temveč tudi razumno razmišljanje. Na stvari nehaš gledati iz pozitivne plati, predvsem ker ne veš, kdaj bo vsega konec. Še posebej ker upoštevaš navodila, ki ti jih neprestano nalagajo, učinka pa ni. Na koncu dobiš občutek nemoči in zaradi izgube racionalnega razmišljanja ta nemoč preraste v nekaj globljega. Na vsak način bi rad dokazal sebi in ljudem okoli sebe, da imaš še vedno ti oblast nad sabo, čeprav sam zaradi splošne in osebne situacije pridobivaš dvom o tem. Vse to se lahko kaže v različnih oblikah agresivnosti, zapiranje vase ..., v kar se v tej raziskovalni nalogi nisem poglobljala, so pa ti nastavki iz pridobljenih podatkov odlična iztočnica za nadaljnje raziskovanje. Pomanjkanje motivacije, ki je bilo, kot je razvidno iz podatkov ankete, eden pogloblitnih razlogov za slabo počutje ob šolanju na domu, lahko torej vodi v načeto duševno zdravje, kot sem že opisala zgoraj. Iz vsega navedenega sklepam, da je šesta hipoteza **potrjena**. (Negativni vidiki temeljijo na pomanjkanju socializacije in stikov s sošolci in učitelji.)

5.7 VRNITEV V ŠOLE

Zadnje vprašanje je bilo odprtega tipa in se je navezovalo na razloge devetošolcev OŠ Oskarja Kovačiča za nadaljevanje pouka na daljavo. Največkrat (25,8 %) je bilo omenjeno zgodnejše zbujanje med poukom v šoli, in sklepam, da je to odraz navade na udobje, ki ga prinaša dom in pomanjkanje spanja. Kot drugi najbolj pogost razlog, ki potrjuje že navedeno, je bilo izpostavljeno splošno boljše počutje doma (21,7 %). Tretje mesto po pogostosti odgovorov pa si delita naval ocenjevanj in srečanje z vrstniki (19,6 %). Iz zaskrbljenosti zaradi navala ocenjevanj po vrnitvi v šolo lahko sklepam, da je pritisk z ocenjevanji veliko večji v šoli. Strah pred srečanjem s svojimi vrstniki pa je lahko viden že v šesti interpretirani hipotezi in z opisanimi težavami, da so učenci zaradi opisanih posledic težkega položaja nočejo soočiti z vrstniki. Svoj delež k odporu do srečanja z vrstniki prispeva tudi pomanjkanje socializacije, kot smo je bili vajeni brez epidemije, od tega pa je že skoraj leto. V 16,5 % odstotkih so navajali več dela ali manj prostega časa med poukom v šoli. Manjši odstotek navajanja pa je bil namenjen koncu možnosti samoorganizacije časa, namenjenega šolskemu delu in odmorom (9,3 %), kar je nekako v nasprotju z odgovori pri vprašanju o dobrih platih šolanja na daljavo, kjer je ravno ta odstotek najvišji. Še manjši odstotek pa se kaže v goli želji po vrnitvi v šolo (8,3 %). Glede na to, da je bila sedma hipoteza (Učenci se zaradi manj pritiskov s strani ocenjevanj bolje počutijo doma.) vzpostavljena kot tretji najbolj pogost razlog za nadaljevanje šole na daljavo, sklepam, da naval ocenjevanj prav tako predstavlja stres, zaradi katerega se učenci med ostalimi razlogi branijo vrnitve v šolo. Tako je bila sedma hipoteza torej **potrjena**. (Učenci se zaradi manj pritiskov s strani ocenjevanj bolje počutijo doma.)

6 ZAKLJUČEK

6.1 PRELET PRIDOBLENIH PODATKOV

Z analizo podatkov iz vprašalnika sem zavrnila dve hipotezi, potrdila pa sem jih pet. Pri prvi hipotezi sem predpostavila, da devetošolci več časa porabijo za opravljanje pouka na daljavo kot pa pouka v šoli, vendar so pridobljeni podatki prikazali drugače. Pri drugi hipotezi sem predpostavljala, da se je medsebojna pomoč glede šolskega dela med vrstniki povečala, vendar so rezultati pokazali, da je medsebojna pomoč glede šolskega dela ostala na enaki ravni. Ostale hipoteze pa so podatki podprli. Motivacija za opravljanje dolžnosti na daljavo je padla. Za padeč motivacije navadno ni odgovoren le en dejavnik, ampak jih vpliva več, vendar pa sem mnenja, da vseeno lahko že sam način dela/pouka veliko pripomore k dvigu motivacije.

Učenci čutijo napredek na področju organiziranosti sistema poučevanja, pristopa in pripravljenosti v primerjavi z začetki šolanja na daljavo prejšnje šolsko leto. Pozitivni vidiki temeljijo na zmožnosti samoorganiziranja svojega časa, namenjenega šolskemu delu in prostemu času. Negativni vidiki temeljijo na pomanjkanju socializacije in pomanjkanju stika s sošolci in učitelji.

6.2 OSREDOTOČANJE NA PRIKRAJŠANO

Mislím, da je najpomembnejša rešitev v sklopu izpostavljenih problemov, ki so se pojavili zaradi pouka na daljavo, da posvečamo pozornost temu, za kar nas je pandemija najbolj prikrajšala – socialni stik. Naši prihodnosti, bo pomanjkanje socialnega stika zagotovo bolj škodovalo, kot bi ji škodovalo neizvedeno ocenjevanje pri nekem predmetu. Ko so nam končno omogočili vrnitev v šole, bi moral prioriteto predstavljati poprej okrnjen socialni stik. Učenje, jemanje nove snovi bi lahko prilagodili razvijanju omenjenega, na način več dela v skupinah, npr. razdelitev nove snovi med več skupin v razredu, kjer vsaka skupina išče podatke, se pripravlja na predstavitev. S takim delom se krepi tudi vez med učenci, saj se posameznik uči dela v skupini. Hkrati pa se učenci tudi učijo določeno snov. Nato pa bi lahko sledilo spodbujanje medsebojne pomoči pri reševanju nalog za utrjevanje predstavljene snovi.

Namesto opisanega pa smo se morali osredotočati na pridobitev ocen, kar nam je onemogočalo druženje tudi izven šole, saj smo svoj prosti čas morali posvečati učenju.

6.3 ZMANJŠANJE POTREBNEGA MINIMALNEGA ŠTEVILA OCEN (13.)

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport je z namenom zmanjšanja števila letno zahtevanih ocen sprejelo odločitev, da namesto dveh ocenjevalnih obdobj, uvede za šolsko leto 2020/21 eno ocenjevalno obdobje. Za predmete v osnovni šoli, ki so na urniku enkrat po eno šolsko uro tedensko, so število ocen znižali na najmanj eno, pri dveh šolskih urah tedensko na dve oceni, ter pri predmetih z več kot dve uri tedensko najmanj tri ocene. Primer moje šole, mojega razreda in mene osebno pa je, da so se pri štirih predmetih od dvanajstih zares odločili za minimalno število ocen, pri ostalih predmetih (8) pa so od potrebnih ocen odstopali navzgor za 25% pa tudi do 200%. Moje spoznanje skozi raziskovanje in tudi moje osebne izkušnje je, da se vse prevečkrat potek pouka odvija in osredotoča na preverjanja in ocenjevanja znanja, namesto na podajanja vsebine, koristne za življenje.

Učenci se zaradi manj pritiskov s strani ocenjevanj bolje počutijo doma, kar pa bi se po zgoraj omenjenem predlogu o osredotočanju na krepitev vezi med učenci tudi posledično razbremenilo. Menim, da bi s takšnim načinom dela tudi močno dvignili motivacijo in zagnanost za delo. Zavedam se, da to, sploh na začetku, lahko privede do nestrinjanj v skupini, morda celo hujših zapletov, vendar moramo uvideti, da so to vse deli procesa učenja dela v skupini in je to le znak neutečenosti v takšen način dela.

6.4 ZAKLJUČEK

Kot sem že povedala v uvodu, sem zaradi izhajanja iz svojih zanimanj ob raziskovanju zelo uživala. Pridobila sem informacije o doživljanju te nenavadne izkušnje s strani vrstnikov, sošolcev, prijateljev. Skozi pisanje in predstavljanje podatkov o tej zanimivi temi sem si lahko izoblikovala lastno mnenje na podlagi relevantnih podatkov, ki sem jih pridobila sama. To je še posebej pomembno, ker je v današnji digitalni dobi potrebno zelo dobro preveriti vire, iz katerih črpamo informacije, sploh pri svežih in ne v veliki meri raziskanih novih razmerah. Zato sem zelo vesela za priložnost pridobitve tako neposrednih podatkov, s katerimi bi si težko pomagala, če ne bi dobila odziva v tako veliki meri, kot sem ga.

VIRI

ANKETE OSNOVNIH ŠOL (2.1):

1. Anketa – učenje na daljavo. Pridobljeno s: <http://www.osbizeljsko.si/anketa-ucenje-na-daljavo/>
2. ANALIZA – Grafi. Pridobljeno s: <http://komendamoste.splet.arnes.si/files/2020/09/rezultati-kon%C4%8Dne-ankete-u%C4%8Denci1.pdf>
3. Šolanje na daljavo 1. teden. Pridobljeno s: <https://www.1ka.si/a/267035&preview=on&mobile=0&pages=all>
4. Delo na daljavo – analiza ankete. Pridobljeno s: <http://osmutaa.splet.arnes.si/files/2020/12/Analiza-ankete-november-2020-spletna-stran.pdf>
5. Analiza ankete – izobraževanje na daljavo. Pridobljeno s: <http://www.osmajspark.si/naliza-ankete-izobrazevanje-na-daljavo/>
6. Analiza rezultatov ankete – Učenje na daljavo. Pridobljeno s: <http://oshjhtaritrg.splet.arnes.si/files/2020/04/Analiza-ankete-u%C4%8Denje-na-daljavo-2.4.2020.pdf>
7. Anketa o spletnem izobraževanju in izobraževanju na daljavo – rezultati. Pridobljeno s: <https://www.schooleducationgateway.eu/sl/pub/viewpoints/surveys/survey-on-online-teaching.htm>

ANKETI ZASSS (2.2):

8. Okrogla miza »Izobraževanje na daljavo – izkušnje za prihodnost?«. Vloga staršev pri izobraževanju na daljavo za osnovnošolce. Pridobljeno s: https://drive.google.com/file/d/1pAV9X3_FkiaOc2FMGBQaJB0TuI4xVNiZ/view
9. Rezultati vprašalnika ZASSS za starše po 5 tednih pouka na daljavo – povzetek. Pridobljeno s: https://drive.google.com/file/d/1ytihwt8eud70ocFdWrAG7aLSxtgF3K_u/view

RAZISKAVA ZAVODA RS ZA ŠOLSTVO (2.3):

10. Izobraževanje na daljavo v času epidemije Covid – 19 v Sloveniji. Pridobljeno s:

<https://www.zrssi.si/objava/izobrazevanje-na-daljavo-v-casu-epidemije-covid-19-v-sloveniji>

11. Izobraževanje na daljavo s perspektive učenk in učencev oz. dijakinj in dijakov.

Pridobljeno s:

<https://www.zrssi.si/digitalnaknjiznica/IzobrazevanjeNaDaljavo/59/#zoom=z>

UKINITEV SPLOŠNEGA UČNEGA USPEHA V OSNOVNIH ŠOLAH (5.1):

12. Ukinitvev splošnega učnega uspeha v osnovnih šolah z šolskim letom 2008/09.

Pridobljeno s:

http://pefprints.pef.uni-lj.si/1197/1/pp_107-179.pdf

(stran 59)

MINIMALNO ŠTEVILO OCEN V ŠOLSKEM LETU 2020/21 GLEDE NA ŠTEVILO UR PREDMETA NA TEDEN (6.3):

13. Šolsko leto 2020/21 le z enim ocenjevalnim obdobjem. Pridobljeno s:

<https://www.gov.si/novice/2020-11-26-v-prihodnjem-tednu-izobrazevanje-se-na-daljavo-solsko-leto-20202021-le-z-enim-ocenjevalnim-obdobjem/>